

Συλλογή της Νομολογίας

Υπόθεση C-572/14

Austro-Mechana Gesellschaft zur Wahrnehmung mechanisch-musikalischer Urheberrechte GmbH
κατά
Amazon EU Sàrl κ.λπ.

(αίτηση του Oberster Gerichtshof για την έκδοση προδικαστικής απόφασης)

«Προδικαστική παραπομπή — Κανονισμός (ΕΚ) 44/2001 — Διεθνής δικαιοδοσία σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις — Άρθρο 5, σημείο 3 — Έννοια των “ενοχών εξ αδικοπραξίας ή οιονεί αδικοπραξίας” — Οδηγία 2001/29/ΕΚ — Εναρμόνιση ορισμένων πτυχών του δικαιώματος του δημιουργού και συγγενικών δικαιωμάτων στην κοινωνία της πληροφορίας — Άρθρο 5, παράγραφος 2, στοιχείο β' — Δικαίωμα αναπαραγωγής — Εξαιρέσεις και περιορισμοί — Αναπαραγωγή για ιδιωτική χρήση — Δίκαιη αποζημίωση — Μη καταβολή — Ενδεχόμενη υπαγωγή στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 5, σημείο 3, του κανονισμού (ΕΚ) 44/2001»

Περίληψη – Απόφαση του Δικαστηρίου (πρώτο τμήμα) της 21ης Απριλίου 2016

Δικαστική συνεργασία σε αστικές υποθέσεις — Διεθνής δικαιοδοσία και εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις — Κανονισμός 44/2001 — Ειδικές δωσιδικίες — Δικαιοδοσία ως προς τις ενοχές εξ αδικοπραξίας ή οιονεί αδικοπραξίας — Έννοια — Αγωγή με την οποία ζητείται η καταβολή αμοιβής η οποία οφείλεται δυνάμει εθνικής ρυθμίσεως που θέτει σε εφαρμογή το σύστημα της δίκαιης αποζημιώσεως που προβλέπεται στο άρθρο 5, παράγραφος 2, στοιχείο β', της οδηγίας 2001/29 — Εμπίπτει — Υποχρέωση καταβολής της αμοιβής σε εταιρία συλλογικής διαχειρίσεως δικαιωμάτων του δημιουργού — Δεν ασκεί επιρροή

(Κανονισμός 44/2001 του Συμβουλίου, άρθρο 5, σημείο 3· οδηγία 2001/29 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, άρθρο 5 § 2, στοιχείο β')

Το άρθρο 5, σημείο 3, του κανονισμού 44/2001, για τη διεθνή δικαιοδοσία, την αναγνώριση και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις, έχει την έννοια ότι καταλέγεται στις αξιώσεις από ενοχές εξ αδικοπραξίας ή οιονεί αδικοπραξίας όπως ορίζεται στη διάταξη αυτή αγωγή με την οποία ζητείται η καταβολή αμοιβής που οφείλεται δυνάμει εθνικής ρυθμίσεως που θέτει σε εφαρμογή το σύστημα της δίκαιης αποζημιώσεως του άρθρου 5, παράγραφος 2, στοιχείο β', της οδηγίας 2001/29, για την εναρμόνιση ορισμένων πτυχών του δικαιώματος του δημιουργού και συγγενικών δικαιωμάτων στην κοινωνία της πληροφορίας, ρύθμιση βάσει της οποίας ο δημιουργός έργου δικαιούται εύλογης αμοιβής εάν, λόγω της φύσεως ενός έργου που έχει μεταδοθεί ραδιοτηλεοπτικώς ή έχει διατεθεί στο κοινό ή έχει εγγραφεί σε υλικό φορέα εικόνας ή ήχου για εμπορικούς σκοπούς, αναμένεται να αναπαραχθεί για προσωπική ή ιδιωτική χρήση όταν υλικοί φορείς εγγραφής τίθενται σε κυκλοφορία στην εγχώρια αγορά για εμπορικούς σκοπούς και έναντι αντιτίμου.

Συγκεκριμένα, η έννοια της ενοχής εξ αδικοπραξίας ή οιονεί εξ αδικοπραξίας περιλαμβάνει οποιαδήποτε αξίωση περί ευθύνης του εναγομένου μη εμπίπτουσα στις περί εκ συμβάσεως ενοχές κατά την έννοια του άρθρου 5, σημείο 1, στοιχείο α', του κανονισμού 44/2001.

Συναφώς, αφενός, η σύνδεση αυτή δεν υφίσταται, στον βαθμό που η υποχρέωση καταβολής της αμοιβής δεν ανελήφθη ελευθέρως από τον οφειλέτη, αλλά του επιβλήθηκε από την εν λόγω εθνική νομοθεσία λόγω της θέσεως σε κυκλοφορία, για εμπορικούς σκοπούς και έναντι αντιτίμου, των υποθεμάτων εγγραφής τα οποία ενδέχεται να χρησιμοποιηθούν για αναπαραγωγή προστατευόμενων έργων ή αντικειμένων.

Αφετέρου, η εν λόγω αγωγή εγείρει ζήτημα ευθύνης του εναγομένου, εφόσον στηρίζεται σε παράβαση, από τον εναγόμενο, των διατάξεων της συγκεκριμένης εθνικής νομοθεσίας που του επιβάλλουν την υποχρέωση καταβολής της εύλογης αμοιβής και η παράβαση αυτή αποτελεί παράνομη πράξη που προκαλεί ζημία στον ενάγοντα. Πράγματι, η μη είσπραξη της εν λόγω δίκαιης αποζημιώσεως συνιστά ζημιόγono γεγονός, κατά την έννοια του άρθρου 5, σημείο 3, του κανονισμού 44/2001, στον βαθμό που σκοπός της εν λόγω αποζημιώσεως είναι η αποζημίωση των δημιουργών για την χωρίς την άδειά τους ιδιωτική αντιγραφή των προστατευόμενων έργων τους και, ως εκ τούτου, η αποζημίωση αυτή πρέπει να θεωρηθεί ως το αντιστάθμισμα της ζημίας που υπέστησαν οι δημιουργοί από την χωρίς την άδειά τους αντιγραφή. Το γεγονός ότι η εν λόγω δίκαιη αποζημίωση σκοπός της οποίας είναι η επανόρθωση της ζημίας των δικαιούχων του αποκλειστικού δικαιώματος αναπαραγωγής δεν καταβάλλεται σε αυτούς, αλλά σε εταιρία συλλογικής διαχείρισεως δικαιωμάτων του δημιουργού, δεν ασκεί επιρροή συναφώς, στον βαθμό που οι εταιρίες αυτές, κατά την εθνική νομοθεσία, είναι οι μόνες που μπορούν να αξιώσουν το δικαίωμα στην εν λόγω αμοιβή.

(βλ. σκέψεις 32, 37, 38, 43-46, 50, 53 και διατακτ.)